

ПАСПОРТ
спеціальності 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика;
судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність

I. Формула спеціальності:

Спеціальність 12.00.09 включає юридичні науки, які досліджують кримінально-процесуальні відносини і кримінально-процесуальну діяльність та їх зміст; кримінально-процесуальне право та законодавство; закономірності збирання, дослідження, оцінки і використання доказів; прийоми методи, та засоби розкриття, розслідування, судового розгляду та запобігання злочинів; використання спеціальних знань у кримінальному судочинстві та провадження експертних досліджень.

II. Напрями досліджень:

2.1. В галузі кримінального процесу:

суспільно-політичне призначення кримінально-процесуального права; основні форми діяльності у боротьбі зі злочинністю; кримінально-процесуальні функції, їх система та класифікація; моральні основи кримінально-процесуальної діяльності; джерела кримінально-процесуального права; кримінально-процесуальне право в системі галузей національного права; завдання кримінального процесу; зміст процесуальних гарантій; система принципів кримінального процесу та їх нормативний зміст;

поняття кримінально-процесуального права і законодавства; предмет і методи кримінально-процесуального права; норми кримінально-процесуального права та їх тлумачення; межі дії кримінально-процесуального закону;

предмет та метод науки кримінального процесу; перспективи розвитку кримінально-процесуальної науки; кримінальний процес та правосуддя, їх співвідношення; співвідношення кримінального процесу з іншими юридичними науками;

поняття суб'єктів кримінального процесу; органи, які ведуть кримінальний процес, та його учасники; докази і доказування у кримінальному процесі; види доказів;

стадії кримінального процесу; порушення кримінальної справи; досудове розслідування; слідчі дії; притягнення як обвинуваченого; кримінально-процесуальний примус; запобіжні заходи; зупинення і закінчення досудового слідства; попередній розгляд справи суддею; судовий розгляд; судові акти у кримінальному процесі;

провадження щодо перевірки вироків, постанов та ухвал суду; провадження в апеляційній та касаційній інстанціях; виконання вироку; перегляд судових рішень в порядку виключного провадження; підстави і процесуальний порядок застосування примусових заходів медичного характеру; особливості провадження в справах про злочини неповнолітніх; спрощені форми провадження у кримінальних справах;

міжнародні стандарти у кримінальному процесі; співвідношення національного кримінально-процесуального законодавства і зарубіжного; гармонізація кримінально-процесуального права з міжнародними договорами у сфері кримінального судочинства; проблеми імплементації міжнародних договорів до національного законодавства; проблеми захисту прав людини в кримінальному судочинстві; альтернативні механізми вирішення кримінально-правових конфліктів.

2.2. В галузі криміналістики:

предмет, об'єкти та система криміналістики; закономірності, що вивчає наука; принципи і закони розвитку криміналістики; методологічні основи та система методів криміналістики, її природа та місце в системі наукового знання; тенденції розвитку криміналістичних знань, історія криміналістики;

зміст і структура загальної теорії криміналістики: наукові основи криміналістичної ідентифікації, діагностики та прогнозування; поняття та зміст окремих криміналістичних теорій та вчень;

наукові основи криміналістичної техніки; правові підстави застосування науково-технічних засобів у боротьбі зі злочинністю: використання сучасних інформаційних технологій в слідчій та судовій діяльності; галузі криміналістичної техніки та їх зміст; науково-технічне оснащення органів досудового слідства та судів; форми, методи та засоби фіксації доказової інформації;

криміналістична тактика і сфери застосування її положень; предмет і структура складових криміналістичної тактики; криміналістичні версії та планування розслідування; проблема прийняття тактичного рішення і тактичний ризик; тактичний прийом як елемент криміналістичної тактики; ситуаційна обумовленість тактичних прийомів; тактика процесуальної дії; тактичні прийоми окремих слідчих дій; тактичні комбінації (системи прийомів) та тактичні операції, їх види і особливості застосування;

поняття криміналістичної методики; структура і види окремих криміналістичних методик: принципи формування видових і міжвидових окремих криміналістичних методик; проблема створення методик (мікрометодик) розслідування нових видів злочинів у сфері економіки та тяжких насильницьких злочинів.

2.3. В галузі судової експертизи:

концептуальні основи судової експертизи: загальна теорія судової експертизи; експертна діяльність і сучасні можливості судових експертиз; система експертного забезпечення правосуддя; нормативно-правове регулювання судово-експертної діяльності; судово-експертні установи та відомчі служби; статус судового експерта; проблема нетрадиційних судових експертиз в Україні;

види судових експертиз та проблема їх класифікації; система криміналістичних експертиз; провадження судової експертизи на досудовому слідстві та в суді; роль судових експертиз в розкритті та розслідуванні злочинів; висновок експерта та його оцінка; достовірність експертних досліджень;

експертні методики та експертні технології в судово-експертній діяльності; проблема „стандартизації” та „сертифікації” експертних методик; методи судово-експертного дослідження; роль методики дослідження в судовій експертизі.

2.4. В галузі оперативно-розшукової діяльності:

наука оперативно-розшукової діяльності, її предмет та методи дослідження; стан та перспективи її розвитку; взаємозв'язок науки оперативно-розшукової діяльності з іншими юридичними та неюридичними науками;

державна політика в галузі здійснення оперативно-розшукової діяльності; правові основи здійснення негласної діяльності суб'єктами оперативно-розшукової діяльності, застосування ними оперативних та оперативно-технічних засобів в боротьбі із злочинністю; правові підстави обмеження конституційних прав і основоположних свобод людини і громадянина, недоторканості житла, таємниці листування, телефонних розмов та інших прав і свобод; правові та інші гарантії захисту прав і свобод особи, відносно якої здійснюється оперативно-розшукова діяльність; взаємозв'язок оперативно-розшукової діяльності з іншими формами державної правоохоронної діяльності; законодавство, що регламентує оперативно-розшукову діяльність; шляхи та напрями удосконалення чинного оперативно-розшукового законодавства;

стратегія і тактика роботи з негласними співробітниками; дотримання конфіденційності при отриманні негласної інформації, проблеми її реалізації в кримінальному судочинстві; конспірація оперативно-розшукових заходів, легендування оперативних комбінацій із врахуванням оперативної обстановки і ситуації;

негласна робота відповідно до завдань, функцій і компетенції оперативних підрозділів, напрямів правоохоронної діяльності; правовий порядок і тактика проникнення негласних працівників у злочинне середовище; застосування інститутів звільнення негласних працівників від відповідальності за вчинення певних злочинів, а також виключення їх кримінальної відповідальності згідно з обставинами, що виключають злочинність діяння;

правовий порядок провадження оперативних розробок осіб, підозрюваних у підготовці чи вчиненні злочину; пошук і документування діяльності осіб, які вчиняють злочини, розшук осіб, що переховуються від органів розслідування, суду або ухиляються від відбуття кримінального покарання, розшук безвісти пропалих громадян; оперативна розробка осіб, відносно яких розслідується кримінальна справа;

реалізація негласно отриманої інформації в кримінальному судочинстві; форми; принципи і підстави взаємодії слідчого, прокуратури і суду з оперативними підрозділами; інформаційне забезпечення оперативних розробок; використання спеціальних автоматизованих банків даних оперативно-розшукового призначення;

оперативно-розшукова діяльність спеціальних підрозділів по боротьбі з корупцією і організованою злочинністю; тактика запобігання і розкриття

бандитизму, терористичних актів, вбивств на замовлення, нелегальної торгівлі зброєю та інших тяжких злочинів; правові та організаційні основи залучення до співробітництва учасників організованих злочинних угруповань; взаємодія оперативних підрозділів по боротьбі з корупцією та організованою злочинністю з державними органами, що мають контрольні повноваження;

правові підстави, порядок обліку і використання негласної інформації про події, факти та осіб, які беруть участь в організованій злочинній діяльності; проблеми використання спеціальних технічних засобів у боротьбі з організованою злочинністю;

наукове та практичне вирішення завдань взаємодії оперативних підрозділів з Інтерполом; взаємодія з міжнародними правоохоронними органами та організаціями при розшуку викраденого автотранспорту, боротьби з торгівлею людьми, відмиванням „брудних” грошей, фальшуванням іноземної валюти; вдосконалення правових підстав і механізму виконання оперативно-розшукових завдань на міжнародному рівні діяльності спеціальних оперативних підрозділів;

прокурорський нагляд за дотриманням законності заведення, провадження і закриття оперативно-розшукових справ; межі прокурорського нагляду за законністю роботи з негласними співробітниками, тактикою їх вводу в оперативну розробку і виводу з неї; форми участі прокурора при проведенні оперативних закупок, контрольованих поставок, виняткових і тимчасових заходів, що можуть порушувати права і свободи людини, їх конституційні гарантії; режим таємності та конспірації при взаємодії з судом і прокурором.

III. Галузь науки, з якої присуджуються наукові ступені.

Юридичні науки